

Med fokus på ferskvann

Ferskvann er premisset for ethvert liv, og er under press fra arealbeslag, forurensning, hydrologiske endringer og klimapåvirkning.

Norge er et bratt land med tusenvis av vann, vassdrag og mindre bekker. Flere steder er vann en knapp ressurs, og økosystemene i ferskvann blir stadig mer sårbare. Samfunn og byer spiser seg fram med penger og makt, med en fart som ikke har latt seg bremse. Miljøskadelige forbindelser fra industri og vaskehaller, bergverk og medisin, kloakk og næringssalter fra jordbruk, slippes rett ut i bekker og vassdrag. Listen er lang, og samfunnet vokser fram.

Historisk sett har alle vannveier vært uberørt, og fisk kunne vandre fritt opp og ned. Bekker og vannveier har blitt lagt i rør og fjernet fra dagslys, og skogbruk har utslettet kantsoner og skjul. Bekken står igjen naken og livløs. Dette fører til fragmentering av akvatiske habitater og forringer økosystemenes naturlige habitat. Det har blitt tatt lite hensyn til vandrende arter der kulverter og stikkrenner har ukritisk ledet vannet på nye veier.

Landområder tettes igjen av asfalt og bygg. Vannet skylder over byer og vasker med seg alt på sin vei, der havet til slutt står skjelvende og tar imot.

Med klimaendringer og prognoser for hyppigere og større flomhendelser har det blitt mer fokus på håndtering av vannet vårt. Det blir mer

nedbør og den nye normalen blir våtere. Det som før var, er ikke godt nok lengre, og flomhendelser fra nyere tid har bekreftet at og en må ta høyde for dette i fremtiden. Hvordan skal dagens tilstand løses i fremtiden? Er det håp for den skjørbare natur?

Det er ikke til å unngå at moderne byer påvirker miljøet, men menneskers påvirkning på omgivelsene kan minimeres. Det har blitt mer fokus på at utbygging og andre menneskelig inngrep skal gå hånd i hånd med natur og miljø, og at det skal etableres avbøtende tiltak om nødvendig, enten om det innebærer vegetasjonsoner og rensedbasseng for avrenning, eller fleksiterskler i kulverter for fiskevandring.

Norsk vannforening jobber med nettopp å sette aktuelle temaer på agendaen som er med på å belyse vannrelaterte utfordringer, samtidig som å spre opplysning og fremme kunnskap og debatt om vannfaglige problemstillinger. Nå før jul besluttes flere arrangementer for neste år. I 2024 kan vi se fram til både et arrangement med tema «Spredning av fremmede arter i våre vannveier», samt et annet med «Arealplanlegging og vannmiljø». Vi håper å se dere på arrangementer til våren!

God jul!

Hilsen styret i Norsk vannforening